

## **Standard studia pedagogiky pro pedagogy volného času vykonávající komplexní přímou pedagogickou činností (č.j. MSMT-42447/2013)**

Studium pedagogiky podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 1 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Cíle studia pedagogiky: Absolvent získá znalosti a dovednosti v oblasti pedagogiky a psychologie, které jsou předpokladem pro výkon činnosti pedagoga volného času vykonávajícího komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání.

Kritéria výběru účastníků: Studium je určeno pro pedagogické pracovníky, kteří získali minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou získané ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání.

Hodinová dotace: minimálně 120 vyučovacích hodin

Ukončení studia:

Studium se ukončuje obhajobou závěrečné písemné práce a závěrečnou zkouškou před komisí. Po jejím úspěšném složení získává absolvent osvědčení.

Poznámka:

Absolvent s min. SŠ s maturitou získá odbornou kvalifikaci pedagoga volného času, vychovatele a asistenta pedagoga.

Obsah studia:

1. Tematický okruh: Základy sociální pedagogiky a psychologie. Dynamika skupiny.

Základní témata: Základy sociální pedagogiky, význam pro práci se skupinou, socializace jako celoživotní proces, sociální role, sociální učení, šikana, práce s pravidly (utváření pravidel a sankcí, otevřená komunikace), profil pedagoga volného času (význam osobnosti pedagoga pro práci se skupinou, interakce pedagog – žák/účastník, osobnostní a kvalifikační předpoklady pedagogické profese).

2. Tematický okruh: Základy pedagogické psychologie. Aplikovaná psychologie – osobnost.

Základní témata: Psychologie učení - druhy, podmínky, styly, osobnost učitele a žáka a vztahy mezi nimi, pedagogická diagnostika, základní rozdělení speciálních vzdělávacích potřeb žáků a pedagogické principy při práci s nimi, možnosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, individuální přístup, metody a zásady inkluze, rozvoj potenciálu jednotlivce. Osobnost, determinace osobnosti - sociální, psychická, biologická, vývojová psychologie a pedagogické principy práce s žákem dle jednotlivých vývojových fází člověka, vlastnosti, schopnosti, dovednosti (ontogeneze a fylogeneze, lidská psychika, temperament, důležité procesy a jevy, myšlení, vnímání, představivost, paměť, emoce a vůle, základní činnosti

člověka – hra a učení, práce, činnosti ve volném čase, psychohygiena směřovaná na práci pedagoga, psychohygiena pedagogického procesu směřovaná na dítě.

3. Tematický okruh: Obecná didaktika – základy a vhled do problematiky.

Základní témata: Práce s očekáváním, terminologie obecné didaktiky, prekoncepty vyučovacího procesu, teorie různých pojetí vyučování – charakteristika transmisivního a konstruktivistického pojetí, struktura vyučovacího procesu – myšlenková mapa, sebepoznání, metody vytváření pozitivní ovlivnitelnosti ve skupině.

4. Tematický okruh: Sociální interakce a sociálně psychologické profesní dovednosti pedagoga. Komunikativní dovednosti.

Základní témata: Komunikační hry, kontaktní cvičení, sehračka skupiny, osobnostní komunikační dispozice, vedení dialogu, dialogická cvičení, výběr informací a jeho podmínky, uspořádání informací, funkce a formy sdělování, argumentace, chyby v argumentaci, rolová hra a role v komunikaci, faktory ovlivňující výstavbu projevu, strategie rozhodování, veřejný proslov, techniky evaluace zaměřené na komunikační dovednosti.

5. Tematický okruh: Právní předpisy a jejich aplikace

Základní témata: zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 563/2004 Sb., pedagogických pracovních a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, 106/2001 Sb., vyhláška o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění pozdějších předpisů, rámcové a školní vzdělávací programy.

Poznámka: výčet právních předpisů není taxativní a bude aktualizován v návaznosti na stav právního řádu.

6. Tematický okruh: Osobnostní a sociální rozvoj/osobnostní a sociální výchova (OSV).

Základní témata: Teorie a historie osobnostní a sociální výchovy, techniky zaměřené na sebepoznání (hodnoty a postoje a nácvik vedení zpětné vazby), rizika a hranice OSV se zaměřením na témata sebepoznání v rámci technik a aktivit realizovaných ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání s velkým důrazem na osobnost pedagoga, etiku a cíle, techniky zaměřené na sebehodnocení, reflexe pedagogická zaměřená na stanovení jasných cílů OSV, reflexe ve skupině, modelové situace - práce ve skupinách s následným rozbořením.

7. Tematický okruh: Základy obecné pedagogiky, pedagogiky volného času. Zážitková pedagogika.

Základní témata: Pedagogika (praxe a věda), speciální a sociální pedagogika, soudobé teorie vzdělávání, funkce a pojmy moderní pedagogiky, pedagogika volného času odlišnosti, moderní pedagogické trendy pedagogiky volného času, teoretické koncepty zážitkové pedagogiky, typologie cílů zážitkové pedagogiky, volný čas, historie, vývoj, profesní organizace poskytující zájmové a neformální vzdělávání, typologie a třídění herních aktivit, celostní motivace, zpětná vazba (teorie, typologie, metody a nácvik), kompetence účastníka zájmového vzdělávání, bezpečnost v rámci pobytových akcí.

#### 8. Tematický okruh: Teorie výchovy.

Základní témata: výchova, výklad pojmu, funkce, cíle, principy, složky, činitelé výchovy, výchovný proces, roviny pedagogického působení, výchova k prosociálnímu jednání, problematika autority, děti a mládež v současné společnosti a jejich výchova, otázka vychovatelnosti, moc a dosah výchovy, pojetí výchovy podle vztahu vychovatele a vychovávaného, výchovný proces ve vztahu k jednotlivým složkám osobnosti, výchovné aktivity školní družiny a školního klubu a dalších školských zařízení pro zájmové vzdělávání, rizikové chování – specifické oblasti rizikového chování dětí a mládeže, prevence rizikového chování v pedagogice volného času.

Doporučená struktura závěrečné písemné práce opisující vybranou výchovně vzdělávací aktivitu:

- Jméno a příjmení autora
- Název
- Cílová skupina
- Klíčová slova
- Cíle
- Vybrané kompetence absolventa, na které je aktivita zaměřena
- Forma vzdělávání
- Metody vzdělávání (popište metody ve vazbě na dosažení cílů)
- Počet účastníků
- Časová dotace (v hodinách)
- Didaktické pomůcky (vše, co umožňuje dosažení cílů)
- Popis teoretické části
- Popis praktické části (postup)
- Způsob ověření dosažených výsledků
- Sebereflexe pedagoga
- Přílohy (použitá literatura, podklady pro účastníky atp. - volitelné)

Zařazení jednotlivých témat do ucelených vzdělávacích bloků je v kompetenci realizátora studia.